

Informatienota

Datum vergadering : 3 maart 2020
Registratienummer : 48785
IN2020/032
Portefeuillehouder : Servaas Stoop
Bijlage(n) : --
Onderwerp : Harmonisatiestrategie 2020

Onderwerp

Harmonisatiestrategie 2020

Kennisnemen van

De door het college uitgedachte harmonisatiestrategie 2020

Inleiding

Onlangs ontving u de Bestuurlijke Agenda 2020. Daarin heeft u kunnen zien welke grote hoeveelheid stukken dit jaar uw raad passeert. Een belangrijk onderdeel daarvan zijn de harmonisatieopgaven. 2020 is het laatste jaar waarop de gemeente West Betuwe haar beleid kan harmoniseren.¹ Uiterlijk 31 december 2020 moet dit gereed zijn. In deze raadsinformatienota nemen wij u mee in de manier waarop ons college u als raad in positie wil brengen om gewogen besluiten te nemen op al die harmonisatiethema's.

Financiële positie

West Betuwe heeft een sluitende meerjarenbegroting en staat er financieel gezien goed voor. Deze financiële positie is echter kwetsbaar en kan er door economische ontwikkelingen, landelijk beleid en tegenvallers anders uit komen te zien. Om financieel gezond te blijven moeten we constant behoedzaam opereren, kritisch afwegen, risico's ruim inschatten en structurele uitgaven niet met incidenteel geld dekken.

Om een sluitende meerjarenbegroting te creëren was een ombuigingsoperatie nodig. In deze forse opgave vonden we de oplossingen allereerst binnen de reguliere bedrijfsvoering. Echter, helemaal konden we onze inwoners niet ontzien. Dekking voor het resterende bedrag is gevonden door een taakstelling op de harmonisatie van de beheerplannen fysiek domein te leggen van € 150.000. De financiële meerjarenbegroting ziet er vervolgens als volgt uit:²

---

¹ Wet Arhi, artikel 28.

² Programmabegroting West Betuwe 2020, blz. 16.

	<i>bedragen x 1.000 euro</i>			
	2020	2021	2022	2023
Vertrekpunt tweede bestuursrapportage 2019	3.063	3.315	-1.232	-318
Mutaties als gevolg van (autonome) ontwikkelingen	1.583	1.274	1.239	560
Begrotingssaldo	4.646	4.589	7	242

We zien dat in 2020 en 2021 het begrotingssaldo zeer positief is vanwege de inkomsten uit Precariogelden. Wanneer deze in 2022 zijn weggevallen, blijft een batig saldo over van € 7.000. Daar komt bij dat er in de begroting nog enkele risico's benoemd worden die effect hebben op de meerjarenbegroting. Bij BWB is het zeer waarschijnlijk dat de kosten hoger uitkomen op basis van de nieuwe verrekensystematiek. Bij het sociaal domein lijken de uitgaven, op basis van doorrekening over geheel 2019, toch aanzienlijk hoger uit te komen. Wij zien daarbij het risico dat de uitgaven op termijn niet tot het gewenste niveau kunnen worden teruggebracht. Daarnaast moet ook het dividendverlies van de Eneco-aandelen opgevangen worden. Tenslotte is het op zijn plaats om ook de indicaties te noemen die aangeven dat de kosten in het Sociaal Domein hoger gaan uitvallen dan begroot.

De structurele € 300.000 die beschikbaar was voor nieuw beleid is al ingezet voor begraafplaatsenbeleid en minimabeleid. De financiële ruimte in de meerjarenbegroting is dus beperkt en er is structureel eigenlijk geen extra ruimte.

Scenario's

Eerder kondigden wij aan uw raad drie scenario's aan te bieden bij de harmonisatieopgaven: een plus-scenario, een nul-scenario en een min-scenario. Gelet op de hierboven beschreven financiële positie achten wij het niet opportuun om plus-scenario's uit te werken: de financiële ruimte is daarvoor (te) beperkt. Daarnaast willen we uw raad de keuze bieden om de beperkte ruimte die er is beschikbaar te houden voor mogelijk nieuw beleid (zijnde niet-harmonisatie). Wij zullen daarom bij iedere harmonisatieopgave een tweetal scenario's aanbieden aan uw raad:

1. *Een min-scenario*

Het min-scenario beschouwen wij als een efficiencyslag: we doen hetzelfde voor minder geld. Bij de harmonisatie zal daarbij gezocht moeten worden naar een balans tussen de verschillen van de drie voormalige gemeenten.

2. *Een nul-scenario*

Bij het nul-scenario gebruiken we de vrijgekomen ruimte als gevolg van de efficiencyslag om een extra kwaliteits- of kwantiteitsimpuls te geven aan het te harmoniseren beleidsveld. Het budget dat we uitgeven aan het beleidsveld blijft dan gelijk.

Incidentele investeringen

Met de verkoop van de Eneco-aandelen, de incidentele precariogelden en de huidige reservepositie lijkt er voldoende ruimte te zijn om incidentele investeringen te doen. Incidentele investeringen kunnen bijdragen aan de uitvoerbaarheid van één van de genoemde scenario's. Door éénmalig te investeren kan het gewenste basisniveau op peil worden gebracht en vervolgens ruimte bieden in de structurele

lasten. Hoewel er vooral wordt gedacht aan beheerplannen kan dit ook voor andere beleidsterreinen gelden.

Zoals u heeft kunnen lezen in de Bestuurlijke Agenda 2020 leggen wij in het tweede kwartaal een Nota Reserves & Voorzieningen te besluitvorming voor aan uw raad. Daarin adviseren wij welk bedrag reëel en veilig is om in te zetten als incidentele investering ten bate van de harmonisatie-opgaven.

Nieuw beleid

De structurele financiële ruimte in de meerjarenbegroting is beperkt én vraagt om voorzichtigheid gezien mogelijke politieke ontwikkelingen (zie hierboven). Dit betekent dat er weinig financiële ruimte is voor nieuw beleid. Wensen daartoe moeten bekostigd worden uit vrijgekomen ruimte vanuit de min-scenario's. Een andere mogelijkheid is dat er een nieuwe ombuigingsoperatie wordt gedaan om ruimte voor nieuw beleid te creëren. Wanneer de jaarrekening 2019 wordt opgesteld, wordt duidelijk welke budgetten onderbenut werden, waarvoor dat ook structureel geldt. Op basis daarvan kan ingeschat worden welke 'lucht' er nog in de begroting zit om vrij te spelen voor nieuw beleid.

Afwegen structureel beleid

Normaliter is de behandeling van de perspectiefnota hét moment bij uitstek waarin u als raad aangeeft wat uw politieke prioriteiten voor het komende jaar zijn. Deze prioritering wordt dan door ons college verwerkt in de op te stellen begroting.

Omdat er in 2020 heel veel beleidsstukken uw raad gaan passeren komt de perspectiefnota eigenlijk te vroeg om daar al wel overwogen, richtinggevend uitspraken te doen waar de structurele financiële middelen in 2021 en verder aan besteed moeten worden. Dit komt, omdat:

- a. Op het moment van de Perspectiefnota een deel van de beleidsharmonisaties nog niet is behandeld, maar gepland staat voor Q3 en Q4;
- b. Op het moment van de Perspectiefnota nog niet exact duidelijk is wat de precieze structurele financiële ruimte is die kan worden ingezet voor wensen vanuit uw raad.

Om u toch de mogelijkheid te geven om een weloverwogen oordeel te vellen over de plannen voor 2021 en verder, hanteren wij de volgende proceslijn :

1. Behandeling harmonisaties januari tot en met september

Wij leveren voor deze harmonisaties twee scenario's aan (zie hierboven), waarbij de structurele financiën op z'n minst gelijk blijven (nul-scenario) of afnemen (min-scenario). Indien u besluit tot het min-scenario wordt de vrijgekomen structurele financiële ruimte meegenomen als dekking voor nieuw beleid in de begroting. U kunt via moties aanvullende wensen op het voorliggende beleid uiten, welke door de organisatie zullen worden doorgerekend. In de totale weging van alle wensen (wat plaatsvindt bij de begroting 2021) vindt u die aanvullende wens dan terug.

2. Perspectiefnota 2020

De perspectiefnota 2020 is een light-variant van een reguliere perspectiefnota, omdat er dit jaar alleen incidentele investeringen worden voorgesteld. Immers, de structurele financiële wensen worden gewogen bij de begrotingsbehandeling in november. Een deel van deze incidentele investeringen zijn in de harmonisaties tot aan de perspectiefnota al de revue gepasseerd. Voor

de harmonisaties die nog gaan komen, wordt een inschatting gemaakt van mogelijke incidentele investeringen. Ook vindt u in de Perspectiefnota voorstellen voor incidentele investeringen in bestaand beleid of voor projecten.

3. **Begroting 2021**

Bij de behandeling van de begroting ontvangt u van ons een overzicht van

- a. alle structurele financiële ruimte die er in de meerjarenbegroting is, ontstaan door:*
  - a. door u geaccordeerde min-scenario's;*
  - b. gevonden financiële ruimte door ombuigingen;*
  - c. structurele meevallers vanuit de Rijkscirculaires;*
- b. alle structurele financiële opties om die ruimte in te zetten:*
  - a. doorgerekende moties vanuit de beleidsharmonisatie;*
  - b. wensen voor nieuw beleid;*
  - c. structurele tegenvallers vanuit verbonden partijen, Rijksbeleid of anderszins.*

Op basis van deze twee ingrediënten kunt u bij de begrotingsbehandeling de afweging maken waaraan u het geld in 2021 en de jaren erna wilt uitgeven.

4. **Behandeling harmonisaties oktober tot en met december**

Voor deze harmonisaties geldt dat ze te laat komen om de financiële gevolgen te verwerken in de meerjarenbegroting. We hanteren verder dezelfde strategie als bij de harmonisaties van januari tot en met september: we leveren twee scenario's aan en u kunt via moties extra wensen laten doorrekenen. Bij de perspectiefnota 2021 worden deze extra wensen doorgerekend aan u voorgelegd en start de reguliere P&C-cyclus voorafgaand aan het jaar 2022.

Waarom kunnen we de brede weging niet bij de perspectiefnota maken?

De reden dat we het doorschuiven naar de begroting is dat die later in het jaar wordt behandeld. Op die manier kunt u zo veel mogelijk harmonisaties behandelen voordat u een brede afweging maakt tussen verschillende opties voor nieuw beleid en doorgerekende moties aan extra wensen voor het geharmoniseerde beleid.

Kernboodschap

Wij informeren u hoe wij de harmonisatiestukken in 2020 gestroomlijnd aan u voor willen gaan leggen.

Consequenties

Wij hopen met deze proceslijn te bereiken dat u als raad volop in positie wordt gebracht wanneer het gaat om het maken van politieke keuzes voor de toekomst (het betreft immers een meerjarenbegroting) én tegelijkertijd om die politieke keuzes ook gepaard te laten gaan met een gezond financieel meerjarenperspectief. Wij menen dat met voorliggende proceslijn aan beide uitgangspunten voldaan wordt.

Financiën

Met voorliggende proceslijn blijven we binnen de financiële kaders die onze financiële positie ons biedt, maar creëren we voor uw raad toch optimaal de gelegenheid om weloverwogen politieke keuzes te maken.

Communicatie

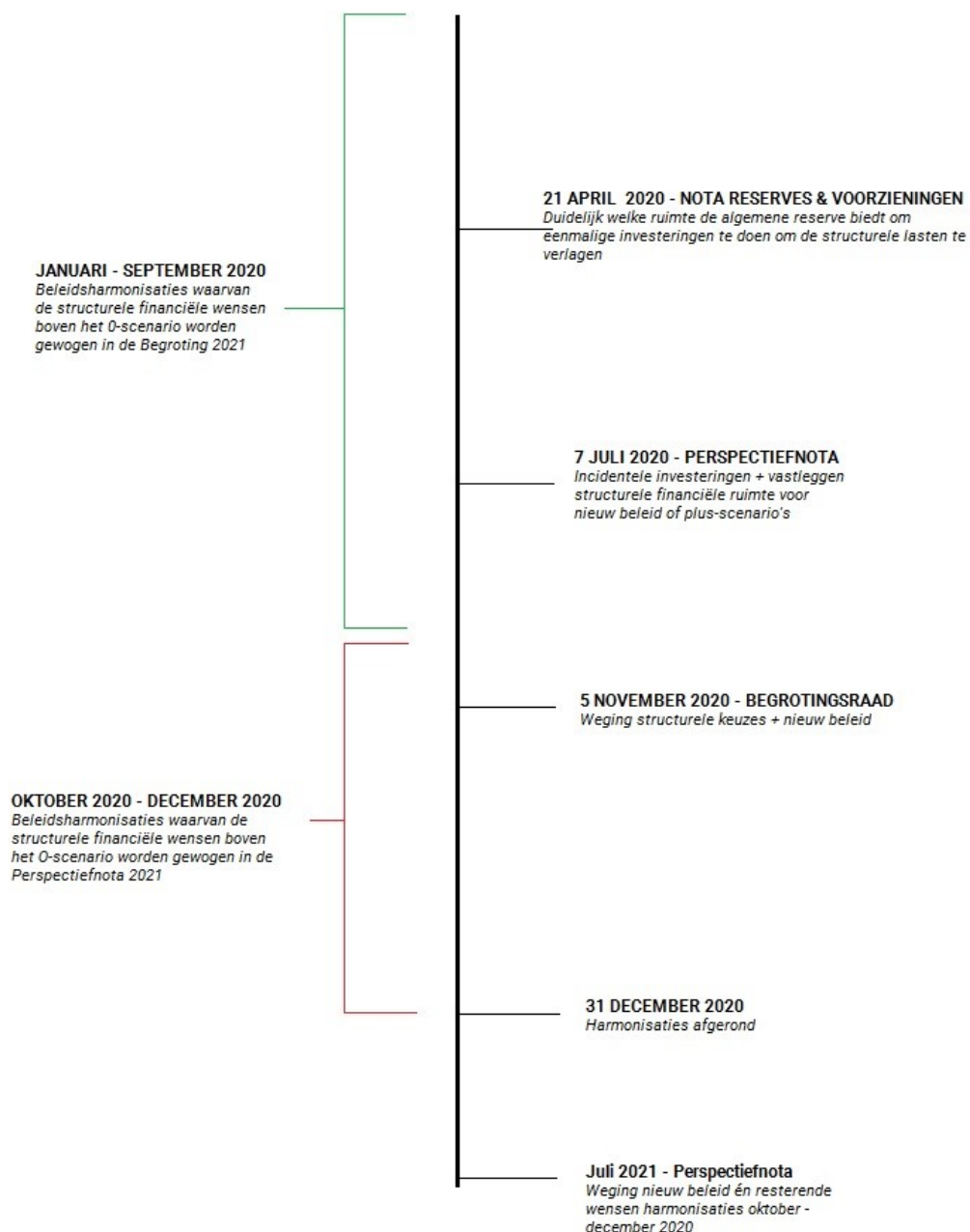
-

Vervolg

Geschetste proceslijn vraagt met name wat rondom de behandeling van de Perspectiefnota en de Begroting. Hét politiek momentum verschuift wat meer van het eerste naar het tweede. Dit vraagt om een zorgvuldige behandeling in de complete BOB-cyclus van de twee producten.

Het gehele proces ziet er als volgt uit:

TIJDLIJN 2020 - 2021

4 februari 2020

Kenmerk

Pagina 7 van 7

-

Burgemeester en wethouders van de gemeente West Betuwe,
de secretaris, Karen Coesmans

de burgemeester,
Servaas Stoop